

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
ЦЕНТЪР ЗА МАГИСТЪРСКО ОБУЧЕНИЕ
КАТЕДРА „ИНДУСТРИАЛЕН БИЗНЕС“

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „УПРАВЛЕНИЕ НА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТТА И РАСТЕЖА“

ЗА СПЕЦ: „Корпоративен бизнес и управление“; ОКС „магистър“ – дистанционно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5 за СС и СНУ, 6 за ДНДО

СЕМЕСТЪР: 9 за СС и СНУ, 10 за ДНДО

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 15 ч.

КРЕДИТИ: 8

РАБОТЕН ЕЗИК: български

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	15
В т.ч.:	
• ЛЕКЦИИ	9
• УПРАЖНЕНИЯ	6
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	225
В т.ч.:	
• КОНСУЛТАЦИИ	8
• САМОПОДГОТОВКА	217

Изготвили програмата:

1. ....
(проф. д-р ик. н. Тодор Ненов)
2. ....
(доц. д-р Илиан Минков)

Ръководител катедра: .....
„Индустиален бизнес“ (доц. д-р Илиан Минков)

I. АНОТАЦИЯ

В дисциплината се разглеждат теоретико-методическите и практико-приложни въпроси на конкурентоспособността и растежа в корпорациите.

Знания и разбиране: С изучаването на дисциплината студентите придобиват знания за същността, ролята и задачите на измерването на фирмената дейност, както и нейната роля и значение за всички заинтересовани групи в фирмата и извън нея. Изучават се различни модели за измерване и управление на бизнеса, получили широко разпространение в целия свят, вкл. модели за тотално управление на качеството, моделът на “Стратегическите карти” на Каплан и Нортън, Интегрираните системи за управление на бизнеса и др. Завършилите този курс придобиват знания и умения в областта на бизнес диагностиката и диагностичния анализ, за конкуренцията и конкурентоспособността, измерването, оценката и управлението на конкурентоспособността на продуктите на фирмата, фирмената и националната конкурентоспособност, за измерването и оценката на икономическия растеж във фирмите и на националната икономика.

Приложение на знанията и уменията: Завършилите този курс трябва да могат да организират разработването и внедряването на системи за измерване на фирмената дейност, да измерват и оценяват конкурентоспособността на продуктите, на фирмите като цяло и на националната конкурентоспособност, да правят международни анализи и сравнения, да разработват планове и програми за повишаване на конкурентоспособността на фирмените потенциали и на конкурентните позиции на фирмите, да анализират и управляват икономическия растеж на фирмите и на националната икономика като цяло.

Способност за разширяване на знанията и формиране на нови умения: Завършилите този курс трябва да могат творчески да усвояват и прилагат в своята дейност на световното знание в тази област, да повишават своите специални знания, да усъвършенстват стила си на поведение и уменията за работа в екип, да развиват и внедряват нови, по-съвършени системи за измерване и управление на фирмената дейност и на икономическия растеж на фирмите.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
1.	ТЕМА 1. ХАРАКТЕРИСТИКА НА СИСТЕМАТА ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА ФИРМЕНАТА ДЕЙНОСТ И РАЗВИТИЕТО НА БИЗНЕСА
1.1.	Необходимост от измерване състоянието на бизнеса
1.2.	Роля на измерването на бизнеса и изисквания към него
1.3.	Трите роли на измерването - спазване на стандартите, проверка, усъвършенстване
2.	ТЕМА 2. ОСНОВНИ НАПРАВЛЕНИЯ НА ИЗМЕРВАНЕТО. ЕТАПИ, СХЕМИ И МОДЕЛИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА ФИРМЕНАТА ДЕЙНОСТ
2.1.	Направления на измерването
2.2.	Съдържание на основните етапи за управление развитието на бизнеса
2.3.	Моделите и схеми за измерване на бизнеса
2.4.	Модел за оценка управлението на развитието на бизнеса
3.	ТЕМА 3. БАЛАНСИРАНИ КАРТИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ И ОЦЕНКА НА БИЗНЕСА
3.1.	Същност и цели на балансираната система от показатели

3.2.	Основни индикатори и показатели на системата
3.3.	Други модели и схеми за измерване на бизнеса
4.	ТЕМА 4. БИЗНЕС ДИАГНОСТИКАТА - СЪВРЕМЕННО НАПРАВЛЕНИЕ ЗА ИЗМЕРВАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА БИЗНЕСА
4.1.	Същност на бизнес диагностиката. Същност и основни принципи на диагностичния анализ
4.2.	Принципни схеми за диагностичен анализ
5.	ТЕМА 5. КОНКУРЕНЦИЯ И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ НА БИЗНЕСА
5.1.	Същност и основни концепции и теории за конкуренцията
5.2.	Видове конкуренция
5.3.	Същност и видове конкурентоспособност
5.4.	Основни типове и форми на конкурентно поведение
6.	ТЕМА 6. КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ НА ПРОДУКТИТЕ НА ФИРМАТА
6.1.	Същност на конкурентоспособността на продуктите
6.2.	Показатели и методи за измерване и оценка на качеството на продуктите
6.3.	Методи за измерване и оценка на конкурентоспособността на продуктите на фирмата
7.	ТЕМА 7. КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ НА ФИРМАТА
7.1.	Същност на конкурентоспособността на фирмата. Модели за теоретичен анализ
7.2.	Система от показатели и методи за измерване състоянието на конкурентоспособността на фирмата
7.3.	Модел за оценка управлението на конкурентоспособността на фирмата
8.	ТЕМА 8. МЕЖДУНАРОДНА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ НА НАЦИОНАЛНАТА ИКОНОМИКА
8.1.	Същност и етапи в развитието на страните
8.2.	Система от показатели и методи за измерване състоянието на националната конкурентоспособност
8.3.	Модел за оценка управлението на националната конкурентоспособност
9.	ТЕМА 9. ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ НА НАЦИОНАЛНАТА ИКОНОМИКА
9.1.	Същност на икономическия растеж. Теории и модели за икономически растеж
9.2.	Видове икономически растеж и фактори
9.3.	Система от показатели за измерване на растежа на националната икономика
9.4.	Динамика на икономическия растеж на националната икономика
10.	ТЕМА 10. ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ НА ФИРМИТЕ
10.1.	Същност и видове икономически растеж и ефективност на фирмите
10.2.	Съвременни теории за ефективността и растежа на фирмите
10.3.	Система от показатели и съотношения за измерване и оценка на ефективността и растежа от функционирането на фирмите

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ¹

Методите на подготовка и провеждане на обучението по дисциплината „Управление на конкурентоспособността и растежа“ включват използването на различните учебни ресурси и дейности, чрез които се осъществява учебният процес в дистанционната форма на обучение:

¹ Методите за подготовка и провеждане на обучение се представят в съответствие с утвърдената Инструкция за разработване на учебна програма за дисциплина в дистанционна форма на обучение на Икономически университет – Варна.

- учебни ресурси – електронен учебник, електронно учебно помагало, мултимедийни презентации, файлове, интернет страници, хипервръзки (URL-модул);
- учебни дейности – провеждане на учебни занятия в присъствените периоди, а чрез платформата за дистанционно обучение се прилагат разписание, база от данни, урок, форум и чат.

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Електронен тест	2	70
1.2.	Задание	1	80
Общо за семестриален контрол:		3	150
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (присъствен тест)	1	75
Общо за сесиен контрол:		1	75
Общо за всички форми на контрол:		4	225

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Електронни учебни материали по дисциплината „Управление на конкурентоспособността и растежа“, качени в платформата за дистанционно обучение на ИУ – Варна.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Ненов, Т., И. Минков. Управление на конкурентоспособността и растежа. изд. “Наука и икономика”, Варна, 2015.
2. Ненов, Т. Управление на конкурентоспособността и растежа. изд. “Наука и икономика”, Варна, 2008.
3. Ненов, Т. Ефективност и растеж на индустриалните фирми в съвременните условия. Варна, 2000.
4. Ненов, Т. Новият модел на икономически растеж - обективна необходимост за преуспяващия бизнес. София, ИИ на БАН, 2000.
5. Портър, М. Конкурентното предимство на нациите. 2004.
6. Портър, М. Конкурентни стратегии в бизнеса. 2005.
7. Рубин, И.Ю. Конкуренция. М., 2008.